ที่ ศก ๐๐๐๙/ว๕๓๑

ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ
ถนนเทพา ศก ๓๓๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง เฝ้าระวังการระบาดของเพลี้ยจักจั่นมะม่วงและเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

เรียน นายอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการป้องกันกำจัดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบรายงานการระบาดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง จำนวน ๑ ฉบับ
๓. มาตรการเพื่อป้องกันและควบคุมการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดศรีสะเกษ ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการเกษตร ว่าขณะนี้พบการระบาดของเพลี้ยจักจั่นมะม่วงในหลายพื้นที่ ทำความเสียหายให้กับสวนมะม่วงของเกษตรกร ซึ่งมะม่วงส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการออกดอกและเริ่มติดผลอ่อน ประกอบกับในช่วงนี้หลายจังหวัดเริ่มปลูกข้าวนาปรังโดยใช้น้ำจากแหล่งน้ำชลประทาน และข้าวอยู่ในระยะกล้าถึงระยะแตกกอ ขณะเดียวกันเริ่มพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมาเล่นไฟในเวลากลางคืน

จังหวัดศรีสะเกษพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชทั้ง ๒ ชนิด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. สำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดเพลี้ยจักจั่นมะม่วงและเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างต่อเนื่อง และเตรียมพร้อมให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันกับสถานการณ์การระบาด

๒. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเฝ้าระวังและหมั่นสำรวจสวนมะม่วง และแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้แจ้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ทราบ เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือและป้องกันกำจัดต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓. รายงานสถานการณ์การระบาดของเพลี้ยจักจั่นมะม่วง ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษทราบ ทุกวันอังคาร ก่อนเวลา ๑๒.๐๐ น. จนกว่าสถานการณ์การระบาดจะสิ้นสุด ทางกลุ่มไลน์อารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ หรือทาง E-mail : sisaket@doae.go.th รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. หากพบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ขอให้รายงานข้อมูลสถานการณ์การระบาดผ่านระบบ https://forecast.ppsf.doae.go.th ทุกวันพุธก่อนเวลา ๑๒.๐๐ น. ทุกสัปดาห์

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรได้แจ้งมาตรการเพื่อป้องกันและควบคุมการระบาด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารทุกฉบับ ทาง http://ssnet.doae.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งเกษตรอำเภอดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสว่าง กาลพัฒน์)
เกษตรจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานเกษตรจังหวัด
กลุ่มอารักขาพืช
โทร. ๐-๔๕๖๑-๕๗๘๓
โทรสาร ๐-๔๕๖๑-๒๕๖๔

แนวทางการป้องกันกำจัดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง

ศัตรูพืช	ลักษณะอาการ/การทำลาย	การป้องกันกำจัด
เพลี้ยจักจั่นมะม่วง	- เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (mango leafhopper) ๑. *Idioscopus clypealis* (Lethierry) ๒. *Idioscopus niveosparsus* (Lethierry) เพลี้ยจักจั่นทั้ง ๒ ชนิด มีรูปร่างคล้ายกันมาก คือ ตัวมีสีเทาปนดำหรือสีน้ำตาลปนเทา ส่วนหัวโตและป้าน ลำตัวเรียวแหลมมาทางด้านหาง ทำให้เห็นส่วนท้องเรียวเล็กมองดูจากด้านบนคล้ายรูปลิ่ม *I. niveosparsus* ตัวใหญ่กว่า ความยาวลำตัว ๕.๖ - ๖.๕ มิลลิเมตร ทางด้านหลังมีจุดสีขาวต่อกันเป็นรูปตัววี(V) ส่วน *I. clypealis* ตัวเล็กกว่า ความยาวลำตัว ๕.๕ มิลลิเมตร หัวสีเหลืองมีจุดกลมดำประมาณ ๒.๖ จุด ตัวเต็มวัยเคลื่อนที่รวดเร็ว เพราะมีขาคู่หลังที่แข็งแรงทำให้กระโดดได้ค่อนข้างไว ตัวอ่อนมีลักษณะเหมือนตัวเต็มวัยทุกประการ แต่มีการเคลื่อนที่น้อยกว่าตัวเต็มวัย ตัวอ่อนมักพบอยู่เป็นกลุ่มตามช่อดอกและใบโดยเฉพาะบริเวณโคนของก้านช่อดอก และก้านใบ เนื่องจากบริเวณโคนจะมีเยื่อบางๆ สีน้ำตาลหุ้มไว้เมื่อแดดร้อนจัดจะหลบซ่อนอยู่ตามหลังใบ ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ รูปร่างยาวรี สีเหลืองอ่อนตามแกนกลางใบอ่อนหรือก้านช่อดอกปรากฏเป็นรอยแผลเล็กๆ คล้ายรอยมีดกรีด ภายหลังจากการวางไข่แล้วประมาณ ๑ - ๒ วัน จะเห็นยางสีขาวของมะม่วงไหลหยดออกให้เห็น ระยะไข่ ๗ - ๑๐ วัน เมื่อไข่ฟักเป็นตัวอ่อนจะเริ่มดูดกินน้ำเลี้ยงจากช่อดอกและใบ ตัวอ่อนลอกคราบ ๔ ครั้ง ระยะตัวอ่อน ๑๗ – ๑๙ วัน จำนวนเพลี้ยจักจั่นที่เข้าทำลายช่อดอก มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้ดอกร่วงและไม่ติดผล ดังนั้น ถ้าพบเพลี้ยจักจั่นตั้งแต่ ๕ ตัวต่อช่อก็มีผลทำให้ดอกร่วงได้ ถ้าพบปริมาณเพลี้ยจักจั่นเพิ่มมากขึ้นในระยะดอกใกล้บาน	๑. สำรวจสวนมะม่วงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ๒. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บผลผลิตเป็นวิธีควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะช่วยลดที่หลบซ่อนของเพลี้ยจักจั่น และทำให้การพ่นสารฆ่าแมลงมีประสิทธิภาพดีขึ้น ๓. ถ้าหากไม่มีการป้องกันกำจัดแล้ว มะม่วงจะไม่ติดผลเลย จึงควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง lambdacyhalothrin (Karate ๒.๕ EC ๒.๕%EC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ cabaryl (Sevin ๘๕ WP ๘๕%WP) อัตรา ๖๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ imidacloprid (Confidor ๑๐๐ SL ๑๐%SL) อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ dinotefuran (Starkle ๑๐% WP) อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ thiamethoxam (Actara ๒๕ WG ๒๕%WG) อัตรา ๒.๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นในระยะก่อนมะม่วงออกดอก ๑ ครั้ง เมื่อช่อดอกบานแล้วไม่ควรพ่นสารฆ่าแมลง เพราะอาจเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสร และหมั่นตรวจดูตามช่อดอกอยู่เรื่อยๆ ๔. การพ่นสารฆ่าแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่นให้ทั่วถึงลำต้น มิเช่นนั้นตัวเต็มวัยจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นสารฆ่าแมลงไม่ถึง นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงการปรับหัวฉีดให้เป็นละอองฝอยและระยะเวลาการฉีดพ่น ๕. ใช้น้ำฉีดล้างช่อดอกและใบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาช่อดอกและใบดำจากโรคราได้บ้าง ถ้าแรงอัดฉีดของน้ำแรงพอก็ช่วยให้เพลี้ยในระยะตัวอ่อนกระเด็นออกจากช่อดอกได้ ต้องระมัดระวังอย่าให้กระแทกดอกมะม่วงแรงเกินไป เพราะอาจทำให้ดอกหรือผลที่เริ่มติดร่วงได้ ๖. ใช้กับดักแสงไฟ ดักตัวเต็มวัยที่บินมาเล่นไฟ ๗. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติที่ช่วยทำลายเพลี้ยจักจั่นมะม่วง ได้แก่ ๗.๑ ผีเสื้อตัวเบียน Epipyropid, *Epipyrops fuliginosa* (Tams) ๗.๒ แมลงวันตาโต Pipunculid, *Pipunculus annulifemur* Brunetti ๗.๓ แตนเบียน Aphelinid, *Centrodora idiocera* Ferrieri **ที่มา : กรมวิชาการเกษตร**

แบบรายงานการระบาดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง

จังหวัด.....

ข้อมูลระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓

อำเภอ	ตำบล	รวมพื้นที่ยืนต้น		รวมพื้นที่ระบาด		การให้ความช่วยเหลือ		หมายเหตุ
		ไร่	ราย	ไร่	ราย	วิธีการ / หน่วยนับ	ราย	
รวม								

หมายเหตุ : รายงานข้อมูลทาง e - mail : sisaket@doae.go.th หรือ กลุ่มไลน์อารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ

มาตรการเพื่อป้องกันและควบคุมการระบาด
"เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล" ปี 2563

เนื่องจากกระแสลมฝ่ายใต้และตะวันออกเฉียงใต้ (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม) จะมีการอพยพของตัวเต็มวัยเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ทำให้พื้นที่ปลูกข้าวของประเทศไทยที่มีความชื้นสูงและมีการขังน้ำในนาระยาวนานมีโอกาสเกิดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อีกทั้งหากเป็นแปลงที่อยู่ติดชุมชนก็จะสนับสนุนให้การระบาดรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น เพื่อการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ทันท่วงที กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำข้อมูลสาระสำคัญของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยสังเขป และกำหนดมาตรการในการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล รายละเอียดดังนี้

สาระสำคัญ

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ทำลายข้าวโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณโคนต้นของข้าวที่ระดับเหนือผิวน้ำ โดยการแทงปากเข้าไปในส่วนของท่ออาหารแล้วปล่อยสาร ทำให้ต้นข้าวมีอาการใบเหลืองแห้ง ลักษณะคล้ายถูกน้ำร้อนลวกและแห้งตายเป็นหย่อมๆ เกิดอาการไหม้ (Hopper burn) โดยทั่วไปพบอาการไหม้ในระยะแตกกอถึงระยะออกรวง นอกจากนี้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสโรคใบหงิกมาสู่ต้นข้าวทำให้ต้นข้าวแคระแกร็น ต้นเตี้ยใบสีเขียวแคบและสั้น ปลายใบบิดเป็นเกลียวและขอบใบแหว่งวิ่นได้อีกด้วย

ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาด

- การปลูกข้าวอย่างต่อเนื่องไม่มีการปลูกพืชหมุนเวียนในนาทำให้เป็นแหล่งอาหารและแหล่งอาศัยในการขยายพันธุ์
- สภาพอากาศชื้นแฉะเหมาะสมต่อการเพิ่มประชากร สภาพนาข้าวที่มีน้ำขังในนาตลอดเวลา ทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลสามารถเพิ่มจำนวนได้มากกว่าสภาพที่มีการระบายน้ำในนาออกเป็นครั้งคราว เพราะมีความชื้นเหมาะแก่การเจริญเติบโตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
- การปฏิบัติของเกษตรกรไม่ถูกต้อง เช่น ใช้พันธุ์ข้าวอ่อนแอ หรือการใช้พันธุ์ข้าวชนิดเดียวกันปลูกติดต่อเป็นระยะเวลานาน รวมถึงขังน้ำในนาเป็นเวลานาน
- การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในอัตราสูง คือ มากกว่า 30 กิโลกรัมต่อไร่ ทำให้จำนวนต้นข้าวแน่นเกินไป เกิดความอับชื้น เหมาะแก่การอยู่อาศัยและแพร่พันธุ์และยากต่อการใช้สารเคมีฉีดพ่นเข้าไปถูกตัวแมลง
- การใช้สารเคมีไม่ถูกต้องและใช้ในปริมาณมากเกิน เพลี้ยกระโดดจึงมีความต้านทานต่อสารเคมีที่เคยใช้กำจัด เช่น อะบาเม็กติน
- การใช้ปุ๋ยเคมีประเภทไนโตรเจนปริมาณที่มากเกินไป ทำให้ต้นข้าวมีสีเขียวเข้ม ลำต้นอวบอ่อน ง่ายต่อการเข้าทำลายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

- ตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมีการอพยพ โดยอาศัยช่วงกระแสลมฝ่ายใต้และตะวันออกเฉียงใต้ (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม) และอาศัยช่วงกระแสลมตะวันตกเฉียงใต้ (มิถุนายน-กันยายน)

การคาดการณ์การระบาด

จากสภาพอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ประเทศไทยมีฝนเฉลี่ยรวม 20 – 40 มม. อุณหภูมิประเทศไทยตอนบนเฉลี่ย 21 -36 องศาเซลเซียส ภาคใต้อุณหภูมิเฉลี่ย 23 – 34 องศาเซลเซียส ซึ่งอยู่ในช่วงเปลี่ยนจากฤดูหนาวเป็นฤดูร้อน บริเวณความกดอากาศสูงที่ปกคลุมประเทศไทย เริ่มอ่อนกำลังลง อุณหภูมิเริ่มสูงขึ้น เนื่องจาก ลมฝ่ายใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนเริ่มพัดเข้าปกคลุมแทนมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นการเริ่มเข้าสู่ฤดูร้อน ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนเป็นต้นไป ส่วนภาคใต้ปริมาณฝนในเดือนนี้ลดน้อยลงกว่าเดือนที่ผ่านมา โดยเฉพาะด้านฝั่งตะวันออก ดังนั้น การระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจึงจะมีโอกาสระบาดได้เฉพาะพื้นที่ที่มีน้ำในการทำนาข้าวและมีการขังน้ำในนาเป็นเวลานานนาข้าวมีความชื้นแฉะจึงเหมาะกับการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ประกอบกับสถานการณ์การระบาดจากแปลงติดตามสถานการณ์การระบาดศัตรูข้าวพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลออกมาเล่นไฟในชุมชน แต่ยังไม่พบการระบาดรุนแรง จึงควรหมั่นสำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างสม่ำเสมอ และดำเนินการตามมาตรการที่กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำดังนี้

1. มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันก่อนเกิดการระบาด

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน อาสาสมัครเกษตร เกษตรหมู่บ้าน และเกษตรกร รวมถึงเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ติดตามสถานการณ์ในแปลงนาอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์

1.1 สำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าว และแปลงปลูกข้าวของตนเองอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ จำนวน 10 จุด จุดละ 10 ต้น หรือ 10 กอ

1.2 สำนักงานเกษตรอำเภอรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์การระบาดเพื่อวางแผนควบคุมและรายงานข้อมูลให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเพื่อวิเคราะห์รวบรวมและรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

1.3 การป้องกันไม่ให้เกิดการระบาด โดยปรับปรุงบำรุงดินโดยไถกลบตอซัง แทนการเผาและทำนาไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี

1.4 ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน หรือค่อนข้างต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 3 สุพรรณบุรี 90 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 2 กข 29 กข 31 กข 41 กข 43 กข 47 โดยไม่ปลูกพันธุ์เดียวติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก และพิจารณาอายุเก็บเกี่ยวให้ใกล้เคียงกัน เพื่อลดความเสียหายเมื่อเกิดการระบาดรุนแรง

1.5 หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวช่วงที่พบว่ามีเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมาเล่นแสงไฟในพื้นที่บ้านเรือนเป็นจำนวนมาก

1.6 ปลูกข้าวโดยวิธีปักดำหรือโยนกล้า หากปลูกโดยวิธีหว่านให้ใช้เมล็ดพันธุ์ไม่เกิน 20 กิโลกรัมต่อไร่

1.7 ใช้ปุ๋ยเคมีพอเหมาะตามคำแนะนำ

1.8 จัดการรักษาระบบนิเวศในนาข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติที่เป็นปฏิปักษ์กับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลได้แก่ มวนเขียวดูดไข่ และแมงมุมสุนัขป่า

1.9 เตรียมการผลิตบิวเวอร์เรียเพื่อใช้ในการพ่นต้นข้าวป้องกันการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

2. มาตรการแจ้งเตือนภัย

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช หากมีแนวโน้มเกิดการระบาด คือพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไปต่อจุด ให้แจ้งเตือนภัยทันทีทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เช่น โทรศัพท์แจ้งในชุมชนและเครือข่าย การประชุม หอกระจ่ายข่าว วิทยุชุมชน รถประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์รายวัน ข้อความสั้น (SMS) อินเตอร์เน็ต เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ (Line facebook) เป็นต้น

3. มาตรการควบคุมการระบาด/การจัดการระหว่างการระบาด

3.1 เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไข่ระหว่าง 6:1-8:1 หรือตัวอ่อนระยะ 1 - 2 เมื่อข้าวอายุ 30 - 45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัวต่อต้นให้ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียควบคุม

3.2 พ่นเชื้อราบิวเวอร์เรีย ให้ทั่วแปลงนา อัตราเชื้อสด 1 กิโลกรัม / น้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน

3.3 สารสะเดาพ่นเพื่อยับยั้งการลอกคราบ

3.4 ปรับระดับน้ำในนา ไม่ให้มีการขังน้ำในนาตลอดเวลา ควรปล่อยให้ระดับน้ำมีพอดินเปียก เพื่อไม่ให้เหมาะสมต่อการขยายพันธุ์ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และยังทำให้พวกมดในนาสามารถขึ้นมากัดกินตัวอ่อนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลได้

3.5 ใช้กับดักแสงไฟและเครื่องดูดแมลง

3.6 ใช้กับดักกาวเหนียว

3.7 ใช้สารเคมีที่กรมการข้าวแนะนำอย่างถูกต้อง (ตารางที่ 1) และไม่ใช้สารเคมีที่ทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลระบาดมากขึ้น (ตารางที่ 2) ตามคำแนะนำของกรมการข้าว ที่แนบมาพร้อมนี้

4. มาตรการช่วยเหลือเยียวยา

4.1 สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและชุมชนให้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง โดยการให้องค์ความรู้ และเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

4.2 กรณีเกิดความเสียหายจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือหรือสนับสนุนปัจจัยควบคุม เช่น เครื่องดูดแมลง สารชีวภัณฑ์ เป็นต้น

4.3 กรณีมีความเสียหายโดยสิ้นเชิงดำเนินการตามขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ : สามารถขอข้อมูล หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร/โทรสาร : 02 955 1626 หรือ 02 955 1514

e-mail : doae_pmd@hotmail.com

ตารางที่ 1 สารเคมีที่แนะนำให้ใช้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าวระยะต่างๆ (ที่มา; กรมการข้าว)

ระยะข้าว	สารเคมีแนะนำ	อัตราที่ใช้	หมายเหตุ
หลังหว่าน ถึงอายุข้าว 40 วัน	1. บูโพรเฟซิน (แอปพร็อด) 2. บูโพรเฟซิน + ไอโซโปรคาร์บ (แอปซิน) 3. อิโทเฟนพร็อก (ทรีบอน)*	ตามคำแนะนำในฉลากขึ้นกับชื่อการค้าที่ใช้	กรณีที่พบตัวอ่อนวัยที่ 1 – 2 จำนวนมากกว่า 5 ตัวต่อต้นขึ้นไป
ระยะแตกกอ (ข้าวอายุ 41 – 60 วัน)	1.อิโทเฟนพร็อก (ทรีบอน)* 2. ไดโนทีฟูแรน (สตาร์เกิล)** 3. ไพมิโทรซิน (เพลนั่ม)	ตามคำแนะนำในฉลากขึ้นกับชื่อการค้าที่ใช้	กรณีที่พบตัวอ่อนสีน้ำตาลและตัวเต็มวัยชนิดปีกสั้น จำนวนมากกว่า 1 ตัวต่อต้น
ระยะตั้งท้องถึงระยะออกรวง (ข้าวอายุ 61-80 วัน)	1.ไพมิโทรซิน (เพลนั่ม) 2.ไดโนทีฟูแรน (สตาร์เกิล)** 3. คาร์โบซัลแฟน (พอสซ์)	ตามคำแนะนำในฉลากขึ้นกับชื่อการค้าที่ใช้	กรณีที่พบตัวอ่อนสีน้ำตาลและตัวเต็มวัยชนิดปีกสั้น จำนวนมากกว่า 1 ตัวต่อต้น

หมายเหตุ : เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งที่ไม่เคยใช้หรือใช้ต่อเนื่องกันมาไม่นานนัก

* ยกเว้น จังหวัดสุพรรณบุรี อุทัยธานี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี นครนายก

** ยกเว้น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นนทบุรี พิจิตร ลพบุรี นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ไม่แนะนำให้ใช้ในจังหวัดที่ยกเว้น เนื่องจากแมลงต้านทานต่อสารนั้นแล้ว

ตารางที่ 2 สารเคมีที่มีรายงานทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเกิดการเพิ่มระบาด (resurgence) (ที่มา; กรมการข้าว, 2557)

	ชื่อสารเคมี	
	กลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์	
1.	แอลฟาไซเพอร์เมทริน 10% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
2.	ไซแฮโลทริน แอล 5% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
3.	เอสเฟนแวเลอเรต 5% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
4.	เดคาเมทริน 3% 31% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
5.	เฟนแวลอเรต 38% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
6.	เพอร์เมทริน 50% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
	กลุ่มสารผสมไพรีทรอยด์สังเคราะห์	
1.	บีพีเอ็ม/แอลฟาไซเพอร์เมทริน 40%/ 1% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
2.	บูโพรเฟซิน/ไซแฮโลทริน แอล 2.5%/1.25% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
3.	บูโพรเฟซิน/เดคาเมทริน 5%/0.625% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ

4.	บูโพรเฟซิน/เดคาเมทริน 10%/0.625% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
5.	คาร์โบซัลแฟน/ไซเพอร์เมทริน 15%/5% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
6.	เฟนิโตรไทออน/เฟนแวลอเรต 25%/5% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
	กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต	
1.	ไซยาโนเฟนฟอส 40% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
2.	เมทิล พาราไทออน 50% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
3.	ไอโซซาไทออน 50% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
4.	ฟอสซาโลน 35% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
5.	ไพริดาเฟนไทออน 75% ดับบลิวพี	ชนิดพ่นน้ำ
6.	ควินาลฟอส 25% อีซี 3% จี	ชนิดพ่นน้ำและชนิดเม็ด
7.	เตตระคลอร์วินฟอส 75% ดับบลิวพี	ชนิดพ่นน้ำ
8.	ไตรอะโซฟอส 40% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
9.	เฟนิโตรไทออน/บีพีเอ็มซี 40%/15% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
10.	คลอร์ไพรีฟอส 5% จี	ชนิดเม็ด
11.	ไอซาโซฟอส 2.5% 3% จี	ชนิดเม็ด
12.	ไดอะซินอน 5% 10% จี 20% อีซี	ชนิดเม็ดและชนิดน้ำ
13.	อิทริมฟอส 5% จี	ชนิดเม็ด
14.	ซาลีไทออน 5% จี	ชนิดเม็ด
15.	เทอร์บูฟอส 3% จี	ชนิดเม็ด
16.	โฟโนฟอส 5% จี	ชนิดเม็ด
17.	เอนโดซัลแฟน/บีพีเอ็มซี 4.5% จี และ 6% จี	ชนิดเม็ด
18.	เฟนโทเอต 50% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
	กลุ่มคาร์บาเมต	
1.	เบนฟูราคาร์บ 20% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
2.	เมโทมิล 19.8% อีซี	ชนิดพ่นน้ำ
3.	คาร์โบฟูแรน 3% จี	ชนิดเม็ด